

Mecenatas

NORFA

Partneriai:

LRT

LRT | KLASIKA

**LIETUVOS
rytas**

Lrytas

V A G A
KNYGŲ TINKLAS

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

www.filharmonija.lt

koncertų
sezonas

Orkestro muzikos koncertas

Muzikiniai tiltai

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas
Pitrėnas)

Solistė
ALEKSANDRA ŽVIRBLYTĖ
(fortepijonas)

Dirigentas
YAROSLAV SHEMET
(Lenkija)

2026 m. spalio 3 d., Vilnius,
Filharmonijos Didžioji salė

PROGRAMA

I

STANISŁAW MONIUSZKO (1819–1872)
Fantastinė uvertiūra „Pasaka“ („Bajka“, 1847–1848)

FRYDERYK CHOPIN (1810–1849)
Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 2, op. 21,
f-moll (1829–1830)

Maestoso
Larghetto
Allegro vivace

Atlieka LIETUVOS NACIONALINIS
SIMFONINIS ORKESTRAS
Solistė ALEKSANDRA ŽVIRBLYTĖ
(fortepijonas)
Dirigentas YAROSLAV SHEMET

II

BORYS LYATOSHYNSKY (1895–1968)
Simfonija Nr. 3, op. 50, h-moll (1950–1954)
Andante maestoso – Allegro impetuoso
Andante con moto
Allegro feroce
Allegro risoluto ma non troppo mosso

Atlieka LIETUVOS NACIONALINIS
SIMFONINIS ORKESTRAS
Dirigentas YAROSLAV SHEMET

ALEKSANDRA ŽVIRBLYTĖ yra visapusiška muzikė, pasirodanti kaip solistė, su orkestrais, rengianti įvairias kamerines programas, drąsiai žengianti į džiazą ir įvairius muzikos stilius kryžminančius projektus, kurie sėkmingai skamba ne tik Lietuvos, bet ir įvairiose pasaulio salėse. „Ji nevaržomai čia pat scenoje kuria jausmingą muzikinį paveikslą. Jos skambinimas ne tiksliai techniškai tobulas, bet ir dvasiškai turtingas, o puiki technika jai tampa tik priemone išreikšti savitą muzikos suvokimą“ (Steen Sogaard).

A. Žvirblytė 1989 ir 1991 m. tapo tarptautinio M. K. Čiurlionio pianistų konkurso Vilniuje nugalėtoja, tarp kitų laimėtų konkursų – Oberlino (JAV), N. Rubinšteino Paryžiuje ir kiti. Pianistės koncertiniai keliai veda nuo Baltijos šalių iki Šveicarijos, JAV, Pietų Korėjos, Izraelio ir kt., ji yra grojusi su Lietuvos kameriniu, Nacionaliniu simfoniniu, Šv. Kristoforo, taip pat Taivano, Bulgarijos, Ukrainos ir kitų šalių orkestrais, diriguojant įžymiams pasaulio dirigentams. Pianistę girdime ansambliuose su dainininkais ir instrumentininkais, džiaz meistrais. Jau dešimtmetį A. Žvirblytė muzikuoja su saksofonininku Petru Vyšniausku, su juo

sukurti originalūs, klasikinę, šiuolaikinę ir improvizacinę muziką jungiantys projektai. Dvidešimt penkerius metus gyvuoja ansamblis „Lietuvos pianistų dinastija“, kur A. Žvirblytė groja su savo mama profesore Veronika Vitaite ir sūnumi Pauliumi Anderssonu.

Pianistės repertuare – įvairių stilių, epochų ir žanrų muzika, taip pat lietuvių kompozitorių kūriniai, kurių visą pluoštą ji atliko pirmoji, Lietuvos radijo ir televizijos archyvuose saugomi daugiau nei šimtas jos įrašų, išleista nemažai CD.

Pianistė yra Tarptautinio M. K. Čiurlionio muzikos festivalio Palangoje ir Vilniuje sumanytoja bei meno vadovė, viena iš vasaros akademijos „Muzika be sienų“ rengėjų, įvairių projektų Lietuvoje ir užsienio šalyse iniciatorė ir dalyvė, yra Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorė, dalyvauja tarptautinių konkursų žiuri darbe. Už plačią koncertinę ir kūrybinę veiklą A. Žvirblytė apdovanota LR kultūros ministerijos garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“ (2017), Lenkijos prezidento Auksiniu kryžiumi (2019), Lenkijos kultūros ministro diplomu už aktyvią veiklą skleidžiant ir saugant Fryderyko Chopino palikimą (2011), Užkarpatės kultūros vystymo fondo ženklu „Lenkų kultūros ambasadorė“ (2023), LR švietimo ir mokslo ministerijos Metų mokytojo apdovanojimu (2022) ir kitais garbingais įvertinimais.

Dirigentas **YAROSLAVAS SHEMETAS** yra pripažintas už įžvalgas, architektūriškai išraiškingas kūrinių interpretacijas. Jis eina Silezijos filharmonijos Katovicuose meno vadovo ir Baltijos valstybinės operos Gdanske vyriausiojo muzikos vadovo pareigas. Maestro jau sukaupe nemenką patirtį simfoninio ir operinio repertuaro srityse. Nuo 2020 m. iki 2022 m. jis buvo Hamburgo „Neue Philharmonie“ vyriausiasis kviestinis dirigentas, 2020–2021 m. sezone ėjo Livo nacionalinės filharmonijos simfoninio orkestro vyriausiojo dirigento pareigas, nuolat bendradarbiauja su Silezijos opera, kur vadovavo Mozarto, Puccini operų pastatymams. Per pastaruosius kelerius metus buvo nominuotas prestižiniams apdovanojimams, tarp jų – „International Opera Awards“ (kategorija „Rising Star“), „Polityka Passports“ ir „Fryderyk“.

Y. Shemetas atlieka itin platų simfoninį repertuarą, apimantį austriškąją-vokiškąją tradiciją, taip pat Vidurio ir Rytų Europos muziką bei šiuolaikinius kūrinius. Dar

nesulaukęs trisdešimties, jis dirigavo visus Mahlerio, Beethoveno, Schumanno bei Brahmsio simfonijų ciklus, daug dėmesio skyrė Richardo Strausso ir Antono Brucknerio muzikai. Maestro nuolat ir giliai domisi Karolio Szymanowskio, Antoníno Dvořáko, Witoldo Lutosławskio, Henryko Góreckio, kitų lenkų, ukrainiečių bei Vidurio ir Rytų Europos kompozitorių kūryba.

Dirigavimo karjerą jis pradėjo būdamas trylikos metų, vėliau su pagyrimu baigė simfoninio dirigavimo studijas Poznanės Ignaco Jano Paderewskio muzikos akademijoje, ten dėstė. 2018–2019 m. buvo Ukrainos jaunimo simfoninio orkestro („Youth Symphony Orchestra of Ukraine“) dirigentas ir meno vadovės Oksanos Lyniv asistentas, studijavo Vienos muzikos ir scenos menų universitete. Dirigavo įvairiems orkestrams Europoje ir Azijoje, tokiems žinomiems kolektyvams kaip Prahos nacionalinio teatro, Braunšveigo valstybinio teatro, Lenkijos nacionalinio radijo, Vroclavo filharmonijos, „Sinfonia Varsovia“ ir kitiems. Jo pasirodymai vyko svarbiose pasaulio salėse, tarp jų minėtini Hamburgo „Elbphilharmonie“, Stokholmo „Konserthuset“, Šanchajaus Didysis teatras ir Harbino operos teatras, taip pat Bairoito, Miuncheno ir Honkongo festivaliai. Y. Shemetas mielai bendradarbiauja ir su džiazu muzikantais: 2018 m. kartu su „Lars Danielsson Group“ ir INSO-Lviv orkestru dirigavo koncertą legendiniame Lvivo muzikos festivalyje „Leopolis Jazz Fest“.

Nuo pat gyvavimo pradžios į Lietuvos kultūrinį gyvenimą įsiliejęs ir reikšmingai jį praturtinęs **LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS** (LNSO) yra vienas svarbiausių ir brandžiausių Lietuvos muzikinių kolektyvų. 1940 m. jį įkūrė Balys Dvarionas, 1964–2015 m. orkestrui dirigavo Juozas Domarkas, nuo 2015-ųjų kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrenas. Robertas Šervenikas yra antrasis LNSO dirigentas, J. Domarkas – garbės dirigentas, Victorienas Vanoostenas – pagrindinis kviestinis dirigentas.

Jau 85 metus Lietuvos kultūriniame gyvenime aktyviai dalyvaujantis orkestras kasmet surengia apie 50 koncertų Lietuvoje ir užsienyje, lankėsi daugelyje Europos šalių, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje ir kitur, grojo garsiose salėse – Vienos „Musikverein“, Kelno, Berlyno filharmonijos ir kitose, pasirodė prestižiniuose muzikos festivaliuose: Šlėzvigo-Holšteino, „Musica Romantica“ Šveicarijoje, „Varšuvos ruduo“, „Prahos pavasaris“ ir kt.

Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės – J. Aleksa, M. Rostropovičius, K. Pendereckis, Ch. Eschenbachas ir kiti, LNSO koncertavo su M. Caballé, J. Norman, E. Gilelsu, M. Rubackyte, M. Maisky, R. Blechaczu; kartu su muzikos pasaulio žvaigždėmis sopranu V. Miknevičiūte, tenoru J. Tetelmanu ir bosu-baritonu seru B. Terfelu dalyvavo koncertiniame G. Puccini „Toskos“ atlikime, su lenkų smuiko virtuozu J. Wawrowskiu įrašė G. Bacewicz Koncertą smuikui ir orkestrui Nr. 7, dirigavo M. Pitrenas.

Tarptautinės sėkmės sulaukė įrašų kompanijos „Accentus Music“ išleistas mūsų šaliai istorinis CD albumas – A. Ponchielli opera „I Lituani“ („Lietuviai“, dirigentas M. Pitrenas). 2025-aisiais, Čiurlionio metais, prestižinės vokiečių įrašų kompanijos „Deutsche Grammophon“ išleista vinilinė plokštelė „Back to Nature“ tapo svarbiausių Vokietijos klasikinės muzikos apdovanojimų „Opus Klassik“ nugalėtoja. 2026-uosius LNSO pradėjo itin reikšmingomis gastrolėmis Varšuvos nacionalinėje filharmonijoje, kur, palydint Čiurlionio metus, skambėjo V. Bacevičiaus Simfonija Nr. 6 „Kosminė“ ir G. Bacewicz Koncertas smuikui ir orkestrui Nr. 7 (solistas J. Wawrowskis).

Lietuviškos muzikos ambasadorius greta žymiausios klasikos aktyviai puoselėja lietuvišką repertuarą: nuolat dalyvauja tarptautiniame aktualiosios muzikos festivalyje „Gaida“, atlieka naujus lietuvių kompozitorių kūrinius, dalyvauja įrašuose, lietuvišką muziką pristato tiesioginėse „Euroradijo“ transliacijose.

Muzikiniai tiltai šiame koncerte sujungia Ukrainą, Lenkiją ir Lietuvą. Žymus lenkų romantizmo kompozitorius **Stanisławas Moniuszko**, laikomas „Lenkijos nacionalinės operos tėvu“, kūrybingiausią savo gyvenimo dalį praleido Vilniuje, čia sukūrė ir savo žinomiausią operą „Halka“. Jis yra ir vienas iškiliausių dainos žanro atstovų, parašęs daugiau nei du šimtus dainų. Būdingu XIX a. lenkų simfoninės muzikos pavyzdžiu laikoma jo koncertinė uvertiūra „**Pasaka**“ („Bajka“) pirmą kartą atlikta 1848 m. būtent Vilniuje. Ši nuotaikinga simfoninė miniatiūra yra vienas iš nedaugelio St. Moniuszko instrumentinių (orkestrinių) kūrinių ir kartu vienas žinomiausių. Dinamiškas muzikinis pasakojimas, spalvinga instrumentuotė, gausūs kontrastai ir melodingos temos tarsi leidžia lengvai įsivaizduoti hipotetinę pasaką, prasidedančią žodžiais: „Seniai, seniai...“ Kompozicijos

meistriškumą akcentavęs lenkų muzikologas Witoldas Rudziński palygino „Pasaką“ su Fryderiko Chopino baladėmis: „Nors kūrinys neturi literatūrinės programos, „Pasakoje“ Moniuszko rėmėsi tokio pobūdžio epine muzika, kurios pavyzdžius pateikia Chopinas savo baladėse.“

Fortepijono poetas, subtilusis XIX a. lyrikas **Fryderykas Chopinas** kaip nepaprastai jautrus psichologas muzikoje perteikia vos juntamus ir žodžiais bemaž nenusakomus žmogaus sielos virpesius. Nevaržomai plaukiančios melodijos, ažūrinės figūracijos, skaidrūs pasažai, švelnūs sąskambiai spinduliuoja šilumą, o kartais prasiveržia audringomis emocijomis ir dramatiškumu. Visa jo muzika persmelkta lenkų liaudies muzikos intonacijų ir ritmų. Lenkijos kovų už nepriklausomybę metais išsiskleidęs trapus Chopino menas tapo laisvę mylinčios tautos simboliu.

Nors Chopinas visas savo mintis patikėdavo fortepijonui, vis dėlto itin svarbūs yra jo jaunystėje parašyti du fortepijoniniai koncertai. Juos autorius skambino Varšuvoje, jais pavergė Vieną ir Paryžių. Chopino koncertams nebūdingas galingas simfoninis užmojis, veikiau tai poemos, kuriose vyrauja pakilus, ramus ir švelnus jausmų srautas, išsiliejantis dainingomis melodijomis ir ažūriniais pasažais. **Antrojo koncerto f-moll** pirma dalis kupina nerimo ir aistros. Įstojus pianistui, abi temos – santūrią pirmąją ir švelniai svajingą antrąją – apgaubia audringi pasažai. Pakilių jausmų proveržiai baigiasi virtuozine kadencija. Po jos orkestras toliau ramiai plėtoja pagrindinę temą. Pabaigoje vėl įsisiūbuoja veržlios emocijos, tarsi pabrėždamos pagrindinę pirmos dalies nuotaiką. Lėtoji opuso dalis – svajingas noktiurnas. Tik jo viduryje šviesų susimąstymą ūmai sutrikdo patetiški rečitatyvai, dramatiški šūksniai, po kurių vėl įsivyroja tylaus susikaupimo nuotaika. Finalas – žėrintis *allegro*, kuriame grakštus valso ritmus keičia išdaigiška mazurka.

Lietuvos saitams su šiuolaikinės ukrainiečių muzikos tėvu laikomu **Borysu Lyatoshynsky'ū** pradžią padarė kompozitorius Osvaldas Balakauskas, jis Kyjivo konservatorijoje lankė prof. Lyatoshynsky'ū klasę ir dalyvavo menininkų judėjime, įkvėpimo ieškančiame Vakarų modernistinėje muzikoje. Koncerte skambėsianti B. Lyatoshynsky'ū **Trečioji simfonija** (kurta 1950–1954 m.) buvo aršios sovietų cenzūros užsipulta kaip per daug moderni. Jos premjera negalėjo įvykti tol, kol kompozitorius neperrašė tragiškais nuotakomis persmelkto finalo laikantis

to meto ideologinių klišių – kaip džiugiai triumfuojančio. Yra išlikęs ir pirminis, originalus finalo variantas. O simfonijos paantraštė „Taika nugalės karą“, nors tuomet buvo ideologiškai priimtina, šių laikų geopolitiniame kontekste skleidžia kaip niekad aktualią žinią.

B. Lyatoshynsky'ū simfonijai būdingas ypač turtingas tekstūros, dramos ir modernėjančios muzikinės kalbos turinys, taip pat jaučiama Mahlerio, Wagnerio, Bergo, Bartóko, Szymanowskio bei prancūzų impresionizmo įtaka, ukrainiečių liaudies muzikos koloritas. Simfoniją kompozitorius rašė itin vaisingu meninės veiklos etapu: šiuo laikotarpiu jis sukūrė nemažai chorinių ir orkestrinių kūrinių, romansų, muzikos filmams. Tarp reikšmingiausių to meto opusų, greta Trečiosios simfonijos, minimi simfoninė baladė „Gražina“, „Susivienijimo poema“, poema „Vyslos krantuose“, fortepijoninis koncertas su orkestru, choriniai kūriniai.

Redaktorė Laimutė Ligeikaitė,
kalbos redaktorė Rita Markulienė

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

Kviečiame į kitą koncertą Filharmonijos Didžiojoje salėje!

Spalio 10 d., šeštadienį, 19 val.

Orkestro muzikos koncertas

„Mitai ir legendos 2“

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)

Solistas MAXIMILIAN HORNUNG (violončelė, Vokietija)

Dirigentas VICTORIEN VANOOSTEN (Prancūzija)

Programa:

RICHARD STRAUSS – „Septynių skraisčių šokis“ („Tanz der sieben Schleier“) iš operos „Salomėja“; Simfoninė poema „Don Kichotas“ violončelei, altui ir orkestrui, op. 35; Simfoninė poema „Štai taip Zaratustra kalbėjo“ („Also sprach Zarathustra“), op. 30

JOSEPH JONGEN – „Fantazija“ smuikui ir orkestrui E-dur, op. 12 (smuiko solo Rasa Vosyliūtė)

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

nationalphilharmonic.tv